

Masarykova univerzita v Brně

Ekonomicko-správní fakulta

Studijní obor: Regionální rozvoj a správa

**Podpora cestovního ruchu ze strany místní
správy v turistickém regionu Moravský
kras a okolí**

bakalářská práce

Tomáš Kroupa

Vedoucí práce: Ing. Andrea Holešinská

Brno, květen 2006

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA
KATEDRA REGIONÁLNÍ EKONOMIE A SPRÁVY

Akademický rok 2004/2005

Obor: Regionální rozvoj a správa

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Kroupa

Název tématu:

Podpora cestovního ruchu ze strany místní správy v turistickém regionu Moravský kras a okolí

**The Local Authority Tourism Support in the Tourist Region
Moravian Karst and Surroundings**

Vedoucí práce: **Ing. Andrea Holešinská**

Rozsah práce: **35 - 40 stran**

Datum zadání bakalářské práce: **3. prosince 2004**

Datum odevzdání bakalářské práce: **3. června 2005**

doc. RNDr. Milan Viturka, CSc.
vedoucí katedry

doc. Ing. Jaroslav Rektořík, CSc.
děkan

V Brně dne 3. prosince 2004

Jméno a příjmení autora: Tomáš Kroupa
Název diplomové práce Podpora cestovního ruchu ze strany místní správy v turistickém regionu Moravský kras a okolí
Název práce v angličtině: The Local Authority Tourism Support in the Tourist Region Moravian Karst and Surroundings
Katedra: Regionální ekonomie a správy
Vedoucí diplomové práce: Ing. Andrea Holešinská

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na studium možností podpory turistického ruchu ze strany místních samospráv v regionu Moravský Kras a okolí, se zaměřením především na region CHKO Moravský Kras.

Práce je rozdělena do tří základních částí. V první části se věnuji základnímu popisu turistického regionu a ve zbývajících dvou částech přímo aktivitám, zaměřeným na zvýšení turistiky v regionu, jejím formám a možným způsobům financování ze strany místních správ a samospráv.

Annotation

The bachelor thesis is aimed at the study of the possibilities to support the tourist industry by the local councils in the Moravian Karst region and surrounding area, with special attention being paid to the Moravian Karst Conservation Area.

The thesis is divided to three parts. The first part is dedicated to the general description of the tourist region, two remaining parts describe directly the activities oriented towards the increase of the volume of tourist industry, their types and possible means of financing by the local councils and state authorities.

Klíčová slova

Moravský Kras, cestovní ruch, region, místní správa

Keywords

Moravian Karst, tourism, region, local authorities

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci: „ Podpora cestovního ruchu ze strany místní správy v turistickém regionu Moravský kras a okolí“, vypracoval samostatně pod vedením Ing. Andrei Holešinské a uvedl v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

V Brně dne 23.5.2006

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Ing. Andrei Holešinské za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce. Dále děkuji starostovi obce Rudice dr. Jaroslavovi Veverkovi a předsedovi Spolku pro rozvoj venkova Moravský Kras Ing. Aloisi Kuncovi za rady, konzultace a kontakty, které vedly k úspěšnému vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	8
1. Turistický region Moravský Kras	9
1.1 Charakteristika území	9
1.2 Návštěvnost	10
1.3 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu	11
1.3.1 Přírodní předpoklady	11
1.3.2 Kulturní předpoklady	12
1.3.3 Turistická informační centra jižní Moravy	13
1.4 Statistika návštěvnosti CHKO Moravský kras	13
1.4.1 Důvody vývoje počtu turistů v CHKO Moravský Kras	15
1.5 Analýza příležitostí a hrozeb rozvoje turistického ruchu v regionu Moravský kras	16
1.5.1 Příležitosti rozvoje cestovního ruchu	16
1.5.2 Hrozby pro cestovní ruch	16
2. Instituce a samosprávné celky se vztahem k regionu	18
2.1 Jihomoravský kraj	18
2.1.1 Strategický plán rozvoje cestovního ruchu	18
2.1.2 Financování	19
2.1.3 IDS-JMK	20
2.2 Spolek pro rozvoj venkova Moravský Kras	20
2.2.1 Činnost Spolku pro rozvoj venkova Moravský Kras	21
2.2.2 Příjmy Spolku pro rozvoj venkova Moravský Kras	22
2.3 Správa jeskyní Moravského Krasu	22
2.4 Společnost Moravský Kras	23
3. Činnost vybraných obcí regionu v oblasti cestovního ruchu	24
3.1 Město Blansko	24
3.1.1 Turistické informační centrum „Blanka“	24
3.1.2 Ostatní činnost města Blanska pro rozvoj cestovního ruchu	25
3.1.3 Spolupráce města Blanska s ostatními subjekty	26
3.2. Město Boskovice	27
3.2.1 Charakteristika obce	27
3.2.2 Financování	28

3.3 Rudice	30
3.3.1 Charakteristika obce	30
3.3.2 Financování	30
4. Závěr	33
Seznam zkratk	35
Seznam tabulek	36
Použitá grafů	36
Použitá literatura	37
Seznam příloh	38
Přílohy	39

ÚVOD

Od druhé poloviny minulého století se cestovní ruch stává významným sektorem národního hospodářství a přispívá tak i k rozvoji jednotlivých regionů. Mezi základní podmínky pro úspěšný rozvoj cestovního ruchu v jednotlivých regionech patří zejména dobré kulturní, historické a přírodní podmínky a neméně důležitou rolu hraje vysoce rozvinutý sektor služeb a lidský potenciál. Na cestovní ruch je vázána celá řada odvětví a to zejména doprava, služby spojené s ubytováním, stravováním a poskytováním informací. Proto s sebou progresivní vývoj v cestovním ruchu přináší rozvoj i těchto odvětví a s tím spojený růst regionu jako celku (snižování nezaměstnanosti, růst příjmů obyvatelstva). Z výše uvedeného je jasné, že na rozvoj cestovního ruchu v regionech se musí podílet jak veřejný sektor (dotace z rozpočtů měst a obcí, prezentace lokalit na veletrzích), tak i soukromý sektor. Nicméně turistická přitažlivost záleží i na jednotlivých obyvatelích regionu – upravené okolí, udržování čistoty a pořádku, to je v silách právě jednotlivých občanů.

Cílem bakalářské práce „Podpora cestovního ruchu ze strany místní správy v turistickém regionu Moravský kras a okolí“ je analýza možností rozvoje turistického ruchu v regionu Moravský kras, s přihlédnutím na aktivity místní správy, včetně způsobu financování v této oblasti a vytipování turisticky nejatraktivnějších míst regionu, se zaměřením na popis vývoje turismu v těchto oblastech.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. V první kapitole se věnuji charakteristice turistického regionu Moravský Kras a okolí, předpokladům rozvoje CR v regionu, návštěvnosti regionu a analýze příležitostí a hrozeb.

Ve druhé kapitole se věnuji činnosti Jihomoravského kraje a vybraných institucí pro zvýšení turistiky v regionu a ve třetí části popisují aktivity vybraných obcí.

1 TURISTICKÝ REGION MORAVSKÝ KRAS A OKOLÍ

1.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Z turistického hlediska je Jihomoravský kraj rozdělen do pěti regionů:

- Brno a okolí
- Moravský kras a okolí
- Lednicko-valtický areál a okolí
- Slovácko
- Podyjí a okolí

Rozvržení turistických regionů v rámci Jihomoravského kraje je uvedeno v příloze č. 1. Turistický region Moravský Kras a okolí se rozkládá na území o rozloze zhruba 1350 km², počet obyvatel ve 149 obcích přesahuje 122 tisíc. Moravský Kras a okolí je charakterizován především turisticky atraktivním územím CHKO Moravského Krasu se svými více jak tisíci jeskyněmi, z nichž 4 jsou veřejně přístupné. Jelikož CHKO Moravský Kras patří k nejznámějším a také nejvíce navštěvovaným krasovým útvarům v ČR, budu se ve své práci věnovat převážně tomuto regionu a jeho nejbližšímu okolí.

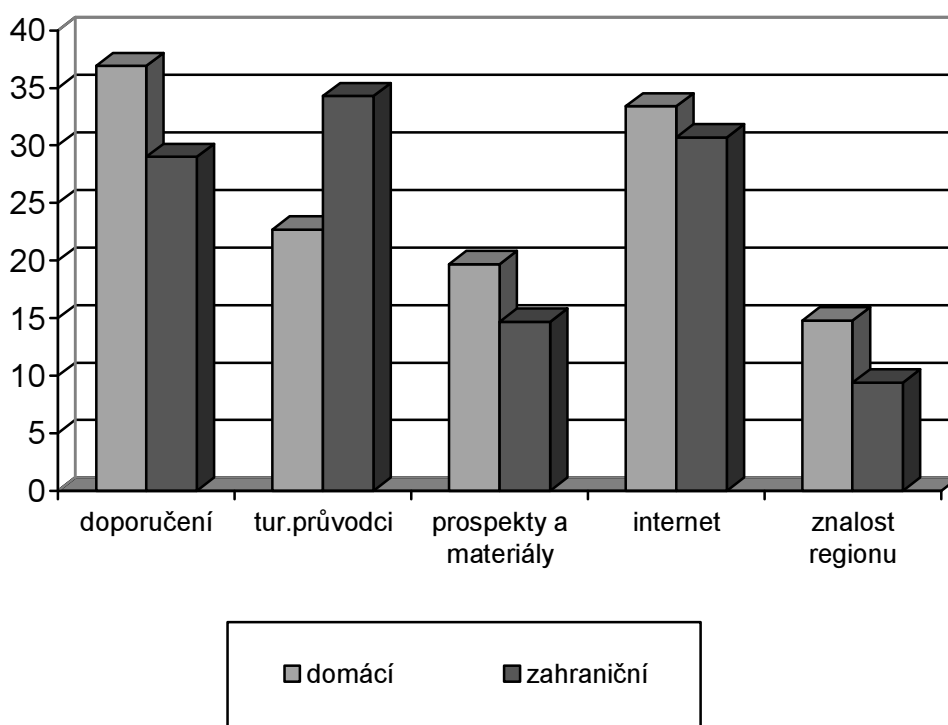
Chráněná krajinná oblast Moravský kras byla zřízena výnosem Ministerstva školství a kultury ČSR ze dne 4. července 1956. Správa chráněné krajinné oblasti Moravský kras vykonává činnost odborné organizace ochrany přírody v souladu s ustanoveními zákona o ochraně přírody a krajiny (zákon č.114/92 Sb.) a dále vykonává činnost speciální státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny. Na území chráněné krajinné oblasti rovněž řídí program péče o krajinu a pečuje o svěřený státní majetek.

Region lze rozdělit do tří částí, v centrální části se nachází CHKO Moravský Kras s centrem městem Blanskem. Na východ od tohoto území leží Dražanská vrchovina a na západ mikroregiony Boskovicko a Letovicko. Mezi těmito mikroregiony se rozprostírá Hornosvratecká vrchovina, přirozeným centrem této oblasti je Kunštát na Moravě. Mapa regionu Moravský Kras a okolí je uvedena v příloze č. 2

1.2 NÁVŠTĚVNOST

V roce 2004 vypracovalo Výzkumné centrum regionálního rozvoje Masarykovy univerzity v Brně pro Krajský úřad Jihomoravského kraje pod názvem „Turistický barometr Jižní Moravy“ šetření domácí a zahraniční návštěvnosti na jižní Moravě. Jak vyplývá z grafu č. 1, více než 36% domácích turistů navštívilo kraj na doporučení známých, 33% z internetu, 23% z průvodců a skoro 20% z propagačních materiálů a prospektů. U zahraničních turistů pak skoro 34% využilo turistických průvodců, propagačních materiálů a prospektů, 31% internet a 29 % doporučení¹⁾. Zajímavé je, že velice málo návštěvníků jak domácích tak zahraničních se nechalo inspirovat na turistických veletrzích (3,5% domácích a 2,1% zahraničních).

Graf č. 1: Způsob získávání informací o Jižní Moravě (v procentech)

Zdroj: *Turistický barometr Jižní Moravy 2004*

Zde pro zajímavost uvádím, jak je Moravský Kras prezentován v několika významných zahraničních průvodcích cestovního ruchu²⁾:

¹⁾ Respondenti mohli uvést i více než jednu odpověď

²⁾ Saura s.r.o.:*Strategie rozvoje mikroregionu Moravský Kras*

Baedeker Česká a Slovenská republika: Moravský Kras je hodnocen jako celek v kategorii přírodních atraktivit v nejvyšší kategorii¹⁾

Lonely Planet – Europe on Shoestring: Zde se o Moravském Krasu nezmiňuje

Lonely Planet – Czech Republic, Slovak republic: Jako významné zmiňuje 4 přístupné jeskyně, Macochu a dále kostely ve Křtinách, Senetářově a Jedovnicích. Nabízen je prohlídkový autobusový okruh z Blanska, kritizován je fakt, že nejsou organizovány turistické výpravy.

Bob Humphrey's Czech and Slovak Republic: Moravský Kras stojí za vidění, ale trpí špatnou dopravou. Nabízí organizované zájezdy s cestovní kanceláří z Brna, avšak neříká s kterou. Z pamětihodností zmiňuje Blansko, Macochu a 4 přístupné jeskyně, Josefské údolí, kostely ve Křtinách, Senetářově a Jedovnicích. Jako atrakce uvádí lanovku a ekovláček, zdůrazňuje pěší a cykloturistiku.

1.3 PŘEDPOKLADY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU

1.3.1 Přírodní předpoklady

Mezi nejvýznamnější lokalizační faktory, které ovlivňují činnost subjektů, patří přírodní předpoklady a to mimo jiné turisticky atraktivní 4 veřejně přístupné jeskyně:

- Punkevní s propastí Macocha a s možností plavby na ponorné řece Punkvě, která patří k trase prohlídky. Tato jeskyně je součástí nejdelšího jeskynního systému v ČR
- Sloupsko – Šošůvské jeskyně, ve kterých se pořádají příležitostně koncerty komorní hudby a jsou také využívány pro léčení nemocí horních cest dýchacích – speleoterapii
- Kateřinská jeskyně, ve které se nachází největší přístupný podzemní dóm v České republice
- jeskyně Balcarka, kde vstupní portál je významnou paleontologickou a archeologickou lokalitou, z níž pocházejí četné nálezy kostí pleistocenních zvířat, pazourkové a kostěné nástroje i ohniště lidí starší doby kamenné.

¹⁾ Do této kategorie zahrnuje Propast Macochu, Kateřinskou jeskyni, Sloupsko-Šošůvskou jeskyni, ale nikoliv jeskyni Punkevní

Mezi další turistické atraktivity lze zařadit například Rudické propadání, nebo obec Jedovnice s rybníkem, kde se každoročně pořádají mezinárodní závody motorových člunů. Mimo to je zde i množství kulturních památek, četné zámky i duchovní památky. Vzhledem *Punkevní jeskyně*

zdroj:www.smk.cz

v Lysicích (původně renesanční tvrz), městečko Kunštát s uměle vybudovanou jeskyní Blanických rytířů, klasicistní zámek francouzského typu Rájec nad Svitavou, Muzeum Senetářov nebo synagoga v Lomnici u Tišnova. Archeologické naleziště s pískovcovými reliéfy „Hradisko“, barokní kostel sv. Jiří s ojedinělou oltářní plastikou a další památky je možno navštívit ve Velkých Opatovicích, tradičním místem návštěv věřících i turistů je barokní poutní chrám ve Křtinách.

Dominující formou cestovního ruchu je cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí a rekreační cestovní ruch s typicky doprovodnými formami cestovního ruchu sportovně orientovaného a zdravotně orientovaného při níž je využíváno mikroklima jeskyní k léčbě dýchacích cest. Za tímto účelem byla v roce 1982 zřízena v Ostrově u Macochy „Dětská léčebna se speleoterapií“. V současné době je jejím zřizovatelem Jihomoravský kraj. Kromě vlastních příjmů od zdravotních pojišťoven dostává pravidelně příspěvek na provoz od svého zřizovatele.

k chladnějším klimatickým podmínkám a kopcovitému terénu lze také sledovat poptávku po zimní turistice a lyžování. Milovníci sjezdového lyžování mohou navštívit sjezdovou trať v Hořicích u Blanska, pro běžecké lyžování jsou připraveny trasy například východně od Boskovic v okolí rekreačního střediska Suchý, nebo v těsné blízkosti Brna v údolí Říčky.

1.3.2 Kulturně historické předpoklady

Pokud opustíme území CHKO Moravský Kras, tak k dalším turistickým centrům tohoto regionu lze zařadit město Boskovice s hradem, zámek a židovskou čtvrtí se zachovalou synagogou.

K hojně navštěvovaným místům patří i zámek

1.3.3 Turistická informační centra Jižní Moravy¹⁾

Z hlediska organizace činnosti a řízení cestovního ruchu (např. marketing) byl Jihomoravský kraj rozdělen do pěti přirozených turistických regionů, ve kterých se nacházejí turisticky nejzajímavější atraktivity kraje. Toto vymezení posloužilo k následnému výběru 25 TIC, jež představují pro jednotlivé regiony důležité subjekty podpory rozvoje cestovního ruchu. Seznam všech Turistických informačních center na Jižní Moravě je uveden v příloze č. 4.

1.4 STATISTIKA NÁVŠTĚVNOSTI CHKO MORAVSKÝ KRAS

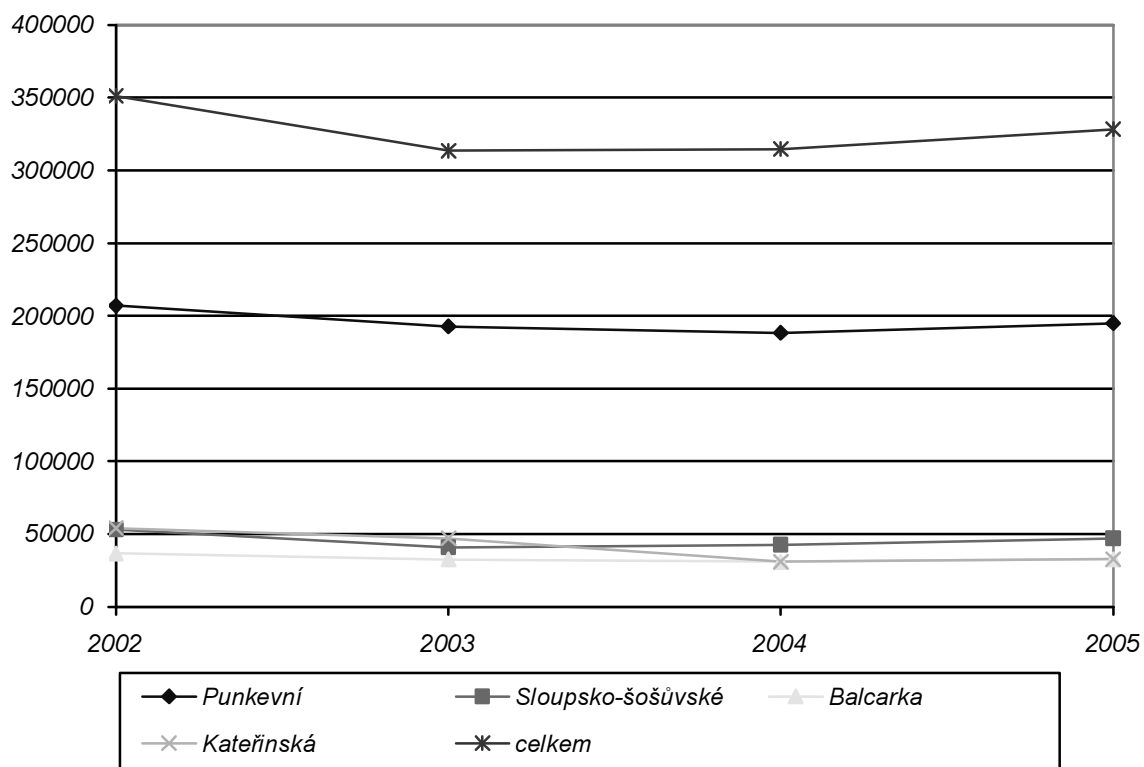
Po roce 2000 navštívilo jeskyně Moravského Krasu nejvíce turistů v roce 2002 viz graf č. 2 a to zhruba 350tis., naopak největší propad byl v roce 2003 cca 313tis. Návštěvníků. Od této doby se počty návštěvníků zvyšují a v roce 2005 tento počet činil bezmála 330 tis. turistů.

Největší propad návštěvnosti zaznamenaly Punkevní jeskyně z 207 tis. návštěvníků v roce 2002 na 195 tis. v roce 2005. Naopak u menších jeskyní tento propad nebyl tak výrazný. Jako příčinu tohoto vývoje bych mimo jiné viděl i v ceně vstupného do Punkevních jeskyní, které značně převyšuje vstupné do ostatních jeskyní a tento rozdíl může přitáhnout návštěvníky právě do těchto menších a levnějších jeskyní na úkor Punkevních. Jako jedno z řešení bych navrhoval zavedení takzvaného rodinného vstupného, nebo několikadenních „permanentek“, které by umožňovaly neomezený vstup do všech jeskyní na období, na které by byly zakoupeny.

Ze statistik dále vyplývá, že se zvyšuje zastoupení zahraničních turistů, v roce 2004 cizinci tvořily plnou čtvrtinu z celkového počtu turistů. Nejvíce turistů, viz graf č. 3, přijelo z Polska (21 tis. turistů), Německa a Ruska. Překvapivě se mezi nejpočetnější zahraniční turisty dostali turisté z Tchaj-wanu, kterých přijelo téměř 8 tis.. Na druhé straně k nejméně zastoupeným turistům patřily též překvapivě turisté ze sousedního Rakouska (2300 turistů) a Slovenska (1650 turistů).

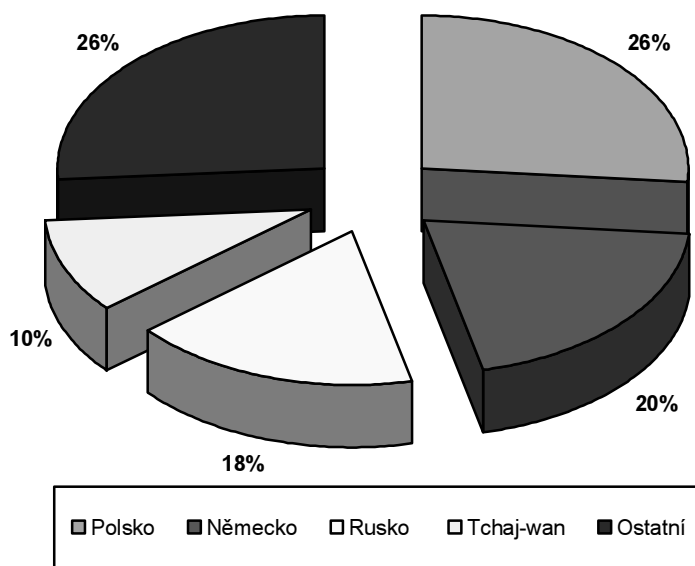
1) Turistický barometr Jižní Moravy 2004

Graf č. 2: Návštěvnost Jednotlivých zpřístupněných jeskyní v CHKO Moravský Kras

Zdroj: Správa jeskyní Moravského Krasu

Graf č. 3: Percentuální zastoupení zahraničních turistů

Zdroj: Správa jeskyní Moravského Krasu

1.4.1 Důvody vývoje počtu turistů v CHKO Moravský Kras

Pokles návštěvnosti v roce 2003 vidím v obrovském rozvoji nákupních center v okolí města Brna v letech 2002 – 2003 a příklonu ke konzumnímu způsobu života, kdy obyvatelé města v těchto centrech tráví prakticky celé vikendy. Zlepšení návštěvnosti po roce 2003 se podařilo dosáhnout lepší propagací Moravské Krasu, například na mezinárodních veletrzích cestovního ruchu jak v ČR tak i v zahraničí. Dále bylo v roce 2004 v centru Moravského krasu rekonstruováno turistické centrum s 30 lůžky pro návštěvníky. Atraktivita a tím pádem i návštěvnost Punkevních jeskyní se zvýšila také díky vybudovanému tunelu o celkové délce 15 metrů, díky kterému je nyní vidět na jezírko, které se nachází na dně propasti Macocha. Lépe by mělo být v budoucnu postaráno také o návštěvníky Kateřinské jeskyně. Před ní by se měla začít letos budovat nová správní budova. Správa jeskyní se navíc rozhodla, že od roku 2005 o měsíc prodlouží sezonu. Začne v květnu a neskončí k 1. září, ale až počátkem října.¹⁾ Dále se uvažuje o zpřístupnění páté jeskyně pro návštěvníky²⁾. V letošním roce bude návštěvnost negativně ovlivněna povodněmi. Během povodní byla zaplavena celá spodní část Punkevních jeskyní v délce asi 700m. Punkevní jeskyně byly znovuzpřístupněny v polovině dubna. Škody způsobené povodněmi odhadují jeskyňáři na milion korun a k tomu je nutné přičíst zrušené prohlídky. Paradoxně povodně přinesly i některá pozitiva, návštěvníci začali objevovat i ostatní zpřístupněné jeskyně, které uzavřeny nebyly, takže se v nich letos návštěvnost zvýší. Z tohoto důvodu budou také všechny jeskyně již od dubna přístupné i v pondělí. Mezi další možnosti jak zvýšit atraktivnost a tím pádem návštěvnost jeskyní v CHKO je zpřístupnění některých jeskyní tělesně handicapovaným spoluobčanům. Ve Sloupsko – Šošůvské jeskyni je bezbariérový celý kratší okruh mimo jeskyně Eliščiny a propasti Nágelovy. V Punkevní jeskyni mohou vozíčkáři navštívit Přední dóm suché části jeskyně a s menší pomocí průvodců při nastupování do lodičky absolvují i vodní plavbu na ponorné řece Punkvě. Bezbariérová je též cesta k hornímu můstku propasti Macocha.

1) Po tuto dobu budou jeskyně navíc otevřeny i v pondělí

2) Jedná se o jeskyni Výpustek v Křtinském údolí, avšak další podrobnosti jsou zatím v jednání

1.5 ANALÝZA PŘÍLEŽITOSTÍ A HROZEB ROZVOJE TURISTICKÉHO RUCHU V REGIONU MORAVSKÝ KRAS A OKOLÍ¹⁾

1.5.1 Příležitosti rozvoje cestovního ruchu

Jednou z největších příležitostí pro zvýšení turistiky v regionu je těsná blízkost brněnské aglomerace s více než 400 tis. obyvateli, jako oblast poptávky po rekreaci a domácím cestovním ruchu v bezprostředním okolí města. Mezi další příležitosti lze dále zařadit:

- poloha regionu Moravský Kras v rámci Jihomoravského kraje, který sám o sobě má výhodnou geografickou polohu z pohledu zahraničních návštěvníků.
- výskyt významných přírodních atraktivit, které jsou zároveň úspěšnými turistickými destinacemi. Moravský Kras a okolí je území s relativně vysokou kvalitou životního prostředí.
- zvýšení počtu turistů ze zahraničí v posledních letech.
- zvýšený zájem o domácí cestovní ruch v posledních letech.
- společná hranice Jihomoravského kraje s dalšími zeměmi EU.
- využití masových návštěv na mezinárodně známých akcích v JMK (Veletrhy Brno, Velká cena Brna) k propagaci regionu.
- prodloužení hlavní turistické sezóny

1.5.2 Hrozby pro cestovní ruch

Mezi hrozby pro cestovní ruch v regionu Moravský Kras a okolí patří:

- ochranná pásma a podmínky ochrany území a zdrojů limitující rozvoj cestovního ruchu
- nevyhovující stav technické infrastruktury, zejména v turisticky významných oblastech, kde se jedná obzvláště o silnice II. a III. třídy
- špatná dostupnost některých atraktivních míst regionu.
- absence vzájemné spolupráce mezi turisticky významnými místy v Jihomoravském kraji.
- přetrvávající jazykové bariéry s negativními vlivy na zážitky a zkušenosti zahraničních
- mezi další možnosti jak odradit návštěvníky se řadí cena vstupného. V ceně vstupného musí Správa jeskyní Moravského Krasu vytvořit rozumný kompromis, aby tato cena pokryla

¹⁾ www.kr-jihomoravsky.cz : strategie rozvoje cestovního ruchu – SWOT analýza

náklady na provoz, ale aby zároveň neodrazovala například mladé rodiny, nebo obyvatele s nižšími příjmy od návštěvy Krasu. Jako zcela nevyhovující návrh považují zamýšlené zavedení jednotného vstupného do Moravského Krasu, kdy by návštěvník zaplatil na vstupních cestách vstupné a potom by již navštěvoval všechny přírodní i další atrakce zdarma. Toto by odradilo takové turisty, kteří by nechtěli navštívit žádnou, nebo pouze některou ze zpřístupněných jeskyní, nebo pouze regionem CHKO procházejí nebo projíždějí na kolech.

2. INSTITUCE A SAMOSPRÁVNÉ CELKY SE VZTAHEM K REGIONU

Pro cestovní ruch je specifické, že svojí podstatou vytváří výrazně více styčných ploch, na kterých se setkávají veřejné a soukromé zájmy, než většina ostatních ekonomických odvětví. Zatímco převážná většina infrastruktury cestovního ruchu (zejména v oblasti služeb) je předmětem soukromého podnikání, velká část nabízeného produktu cestovního ruchu se nachází ve veřejném vlastnictví či ve veřejném užívání - kulturní památky, lesy atd. Již z tohoto důvodu je nezbytné, aby veřejný a soukromý sektor v oblasti cestovního ruchu intenzivně spolupracovaly. Spolupráce veřejného a soukromého sektoru se neodehrává pouze na státní úrovni např. v oblasti legislativy, ale její podstata leží v jednotlivých městech, obcích a regionech.

Mezi instituce, které nejvíce ovlivňují dění v regionu patří: Jihomoravský kraj, města Blansko a Boskovice a organizace např. Spolek pro rozvoj venkova Moravský Kras a Správa jeskyní Moravského Krasu.

2.1 JIHMORAVSKÝ KRAJ

2.1.1 Strategický plán rozvoje cestovního ruchu¹⁾

Strategický plán vypracovaný Jihomoravským krajem reaguje na provedenou syntézu analytické části, umožňuje ovlivňovat procesy změn a ukazuje cestu k realizaci cílů vytčených ve strategické vizi. Na základě získaných údajů je navržena nová organizační struktura cestovního ruchu a vymezeny přirozené turistické regiony.

V rámci analytických prací na Strategii bylo shromážděno množství poznatků a dat o území Jihomoravského kraje a aktivitách CR, odehrávajících se v daných územích. Tato zjištění se stala základem pro návrh tzv. přirozených turistických regionů. Přirozenými turistickými regiony nejsou myšleny ani výstupy rajonizace CR, ani marketingové turistické regiony JMK a ani stávající administrativní celky – okresy JMK, které byly dosud považovány za autonomní turistické regiony a které postupně ukončují svou činnost. Přirozené turistické

¹⁾ www.kr-jihomoravsky.cz - Strategie rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje

regiony na který byl Jihomoravský kraj rozčleněn jsou uvedeny v kapitole 1.1

Základní východiska návrhu:

- Možnost vytvoření komplexní turistické nabídky, která zahrne všechny přírodní, kulturní a turistické zdroje a atraktivity jednotlivých dílčích regionů
- Postupné poznání a akceptování skutečnosti, že destinační turistika vyžaduje zapojit širší a někdy i dosud „neturistické“ oblasti a reprezentanty regionů ve vztahu k potřebě/spotřebě společných zdrojů
- Očekávaná rostoucí účast „centra“ a EU na kofinancování projektů v cestovním ruchu vyžadující administrativně čitelné a ve vztahu k požadovaným zdrojům reprezentativní celky

2.1.2 Financování

Jihomoravský kraj prezentuje všechny turistické regiony na svém území jednotně. Ať už se jedná o prezentaci na veletrzích cestovního ruchu, nebo podpora významných akcí cestovního ruchu v kraji s mezinárodním dopadem Většina z těchto výdajů je v rozpočtu JMK zanesena pod paragrafem 2140 – Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch

Tab. č. 1: Výdaje JMK na prezentaci turistických regionů

rok	2003	2004	2005
výdaje v mil. Kč	3,6	6,95	7,4

Zdroj: Internetové stránky JMK

Mimo tyto výdaje, viz. tab. č. 1, byla z rozpočtu kraje v roce 2003 investována částka 800 tisíc Kč do podpory provázání informačních center v kraji a propojení informačních center v kraji na síť informačních center v celé ČR.

V oblasti Moravského Krasu a okolí byla poskytnuta dotace 195 tis. Kč městu Blansku na Podporu rozvoje cestovního ruchu v regionu Moravský Kras – aktualizaci tématického prospektu. V rámci grantového programu byla přidělena dotace 20 tis. Kč obci Jedovnice na doplnění a aktualizaci Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Moravský Kras a Obci Černá Hora částka 100 tis. Kč na zpracování projektu turistické infrastruktury v mikroregionu Černoohorsko. Naopak nebyla schválen žádost obce Jedovnice na částku 20 tisíc Kč na propagaci mikroregionu na internetových stránkách.

V roce 2004 byly vyhlášeny Krajem dva dotační tituly: „Vznik a rozvoj produktů cestovního ruchu“, (z tohoto titulu obdrželo město Blansko 195 tis. Kč) a „Podpora provázané sítě

TIC“, kde opět město Blansko obdrželo 150 tis.Kč. Z individuálních dotací bylo poskytnuto Svazku obcí Boskovicko 200 tis. Kč na projekt informačních turistických tabulí v obcích a byla zamítnuta žádost Destinační společnosti Moravský Kras na 100 tis. Kč.

V roce 2005 bylo investováno 2,7 mil Kč do provázání turistických informačních center, terénní šetření v oblasti cestovního ruchu, sběr statistických dat v Jihomoravském kraji a na aktualizace Strategie rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje pro období 2005-2006. Dále pak byla vynaložena částka 2 mil. Kč do podpory rozvoje a fungování informačního systému cestovního ruchu v kraji, posilování spolupráce mezi podnikatelským a veřejným sektorem.

2.1.3 IDS - JMK

Velký vliv na rozvoj turistiky v regionu má dopravní obslužnost veřejnou dopravou. K velkému pokroku v tomto směru došlo v roce 2004. K 1.1. 2004 byly většina obcí CHKO Moravský kras a část obcí okolních mikroregionů začleněna do integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS-JMK). V době vzniku IDS-JMK tento systém umožňoval dopravu bezmála 40% obyvatel Jihomoravského kraje do srdce Moravského krasu, Punkevních jeskyní, s jedinou platnou jízdenkou, největší přínos pro návštěvnost je také pak napojení jihomoravské metropole Brno na tento systém. V současné době tuto možnost může využívat 60% obyvatel kraje. Další výhodou tohoto systému je plynulá návaznost spojů v místech přestupů. Dalším záměrem této organizace hromadné dopravy je mimo jiné snaha o omezení individuální dopravy do Moravského Krasu a s tím spojená ochrana životního prostředí v této jedinečné lokalitě.

2.2 SPOLEK PRO ROZVOJ VENKOVA MORAVSKÝ KRAS

Spolek pro rozvoj venkova Moravský Kras (SPRVMK), vznikl v roce 1999 a sdružuje 23 obcí a měst. Seznam obcí je uveden v příloze č. 3.

Mezi cíle SPRVMK patří mimo jiné rozvoj cestovního ruchu v regionu. V roce 1999 nechal SPRVMK vypracovat firmou SAURA s.r.o. „Strategický plán rozvoje mikroregionu Moravský Kras“. Obsahem tohoto dokumentu je mimo jiné bod - Cestovní ruch a možnosti jeho rozvoje včetně marketingu.

2.2.1 Činnost Spolku pro rozvoj venkova Moravský kras

Prvním počinem SPRVMK v této oblasti byla rekonstrukce a zprovoznění cyklotras v Moravském Krase v roce 2002. Tento projekt byl rozdělen do 3 částí:

- 1) cyklotrasy vedoucí přes území Moravského Krasu, které jsou napojeny na celostátní síť stezek
- 2) cyklotrasy místní, které jsou napojeny na mezinárodní síť stezek
- 3) vybavení odpočinkových míst.

U částí 1) a 2) se jednalo o vyznačení v mapách a úpravy v terénu. Tato akce si vyžádala celkové investice ve výši 900 tis. Kč a byla podpořena i ze strany Městského úřadu Blansko. V současné době protíná region celkově 230 km cyklotras, které spojují města Blansko a Boskovice a další vedou ze severu okresu k jihu a jsou součástí Jantarové stezky, která propojuje Polsko s Rakouskem.

V roce 2003 byla za přispění SPRVMK vybudována 4 informační centra a to ve Sloupu, Ostrově u Macochy, Jedovnicích a Rudici. V tomto případě byly nositeli dotací vždy jednotlivé obce a ty následně dotace přerozdělovaly mezi zbývající obce.

V roce 2004 SPRVMK vydává ve formě CD-ROM elektronickou publikaci Moravský Kras, na tuto formu prezentace byla použita dotace 50 tis. Kč z Jihomoravského Kraje.

V roce 2005 SPRVMK vypracoval Geografický informační systém, na který čerpal dotaci 190 tis. Kč opět z Jihomoravského kraje.

V letošním roce se SPRVMK snaží o založení tzv. Místní akční skupiny; jedná se o občanské sdružení obcí, neziskových organizací a podnikatelských subjektů v oblasti cestovního ruchu. Letos jsou do spolku přibrány další dvě obce: Holštejn a Olomoučany.

SPRVMK úzce spolupracuje například s městem Blanskem a Jihomoravským krajem. Spolupráce SPRVMK s Jihomoravským krajem se projevila například na opravách komunikací. V roce 2004 byla opravena komunikace Olomoučany – Rudice, v roce 2005 Blansko – Lažánky – Jedovnice a Kotvrdovice – Lipovec a v letošním roce je v plném proudu oprava silnice spojující Skalní mlýn s Blanskem. Ze strany města Blanska SPRVMK využil nabídku ke společné propagaci na výstavě Regiontour, za tuto prezentaci zaplatil ze svého rozpočtu částku 5 tis. Kč. V příštím roce chce Spolek proniknout nejen na tuto výstavu, ale i na výstavu Holiday World v Praze.

2.2.2 Příjmy Spolku pro rozvoj venkova Moravský Kras

Nejvýznamnější část příjmů SPRVMK tvoří dotace z Programu pro rozvoj venkova, viz tab. č. 2. Pokles dotací v roce 2005 byl zapříčiněn škrty v rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj. Dotace na rok 2006 ještě nebyla schválena. Další příjmy tvoří členské příspěvky obcí. Tyto příspěvky jsou stanoveny ve výši 5Kč na obyvatele a rok a činí zhruba 40 tis. Kč ročně. Z důvodu členského poplatku na obyvatele není členem SPRVMK město Blansko, ale i přes to město se Spolkem velice úzce spolupracuje.

Tab. č. 2: Příjmy SPRVMK z Programu pro rozvoj venkova

2004	90000
2005	49000
2006	90000

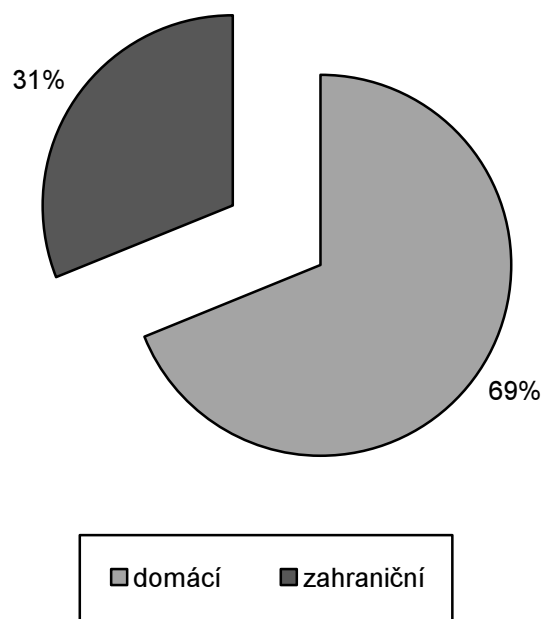
Zdroj: Spolek pro rozvoj venkova Moravský Kras

2.3. SPRÁVA JESKYNÍ MORAVSKÉHO KRASU

SJMK je příspěvková organizace zajišťuje péči, ochranu a provoz zpřístupněných jeskyní v Moravském krasu. Patří pod Správu jeskyní České republiky - státní příspěvkovou organizaci. Mezi další činnosti SJMK spadá provoz a financování Turistického informačního centra „Skalní mlýn“. Toto centrum zajišťuje informační službu, rezervace vstupenek do jeskyní Moravského Krasu, prodej vstupenek do Punkevních jeskyní a jízdenek na ekovláček a lanovku na Macochu.

Dle šetření Turistického barometru Jižní Moravy 2004 navštíví v hlavní turistické sezóně toto TIC nejvíce návštěvníků ze všech TIC na Jižní Moravě, bezmála 820 denně. Poměr zahraničních turistů, viz graf č. 4, činí 31% a zařazuje toto TIC na 4.-5. místo spolu s TIC Lednice.

Graf č. 4 : Podíl domácích a zahraničních návštěvníků TIC „Skalní Mlýn“ v roce 2004

Zdroj: Turistický barometr Jižní Moravy 2004

2.4 SPOLEČNOST MORAVSKÝ KRAS

Ačkoliv se jedná o soukromou akciovou společnost její činnost je úzce spjata s rozvojem turistiky v regionu a proto se o této společnosti na tomto místě zmíním.

Společnost Moravský Kras vznikla v roce 1993 s cílem zdokonalit služby pro všechny návštěvníky Moravského krasu. S.M.K., a.s. vlastní hotel Skalní mlýn a chatu Macocha, která byla v roce 1996 zrekonstruována. S.M.K., a.s. dále provozuje ekovláček, který zabezpečuje dopravu návštěvníků z centrálního parkoviště Skalní mlýn k Punkevním jeskyním a lanovku, která návštěvníky vyveze od Punkevních jeskyní k vyhlídkovým můstkům nad propastí Macocha.

3. ČINNOST VYBRANÝCH OBCÍ REGIONU V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

Nezanedbatelný vliv na rozvoj turistického ruchu v regionu Moravského Krasu a okolí mají, vedle Jihomoravského kraje, též samosprávy jednotlivých obcí, které se nacházejí na tomto území nebo v nejbližším okolí. Mezi nejvýznamnější patří města Blansko a Boskovice, dále například obce Sloup, Rudice, Jedovnice, Kunštát, Letovice atd.

3.1 MĚSTO BLANSKO

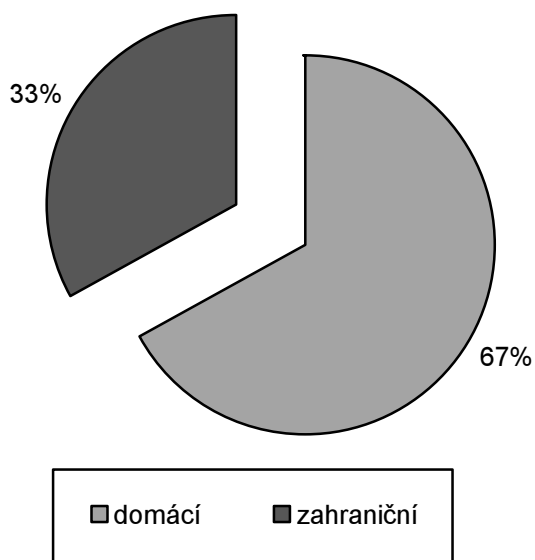
3.1.1 Turistické informační centrum „Blanka“

Město Blansko s cca 22 tis. obyvateli je vstupní branou do CHKO Moravský Kras, je tedy jasné, že většina prostředků, které směřují do podpory cestovního ruchu je určena na propagaci právě tohoto regionu. Za tímto účelem byla v roce 1999 založena blanenská informační kancelář „Blanka“. Náplní činnosti je podávání informací všeho druhu, zejména pak z oblasti turistiky.

Kancelář podává informace o ubytování, stravování, kulturních a společenských akcích v rámci regionu, v rámci republiky kancelář podá informace o telefonních číslech a dopravních spojích, ať už autobusových, či vlakových, může také zprostředkovat kontakt s informačními centry v celé České republice. Kancelář vydává a nabízí množství propagačních materiálů, které se vztahují nejen k samotnému městu Blansku, ale i k dalším místům regionu, jako jsou např. Boskovice, Rájec-Jestřebí, Moravský Kras, Sloup atd. Kancelář také pořádá různé akce a zajišťuje činnost s tímto spojenou. Jako další činnost kancelář nabízí internetový koutek a v letních měsících zde funguje půjčovna kol

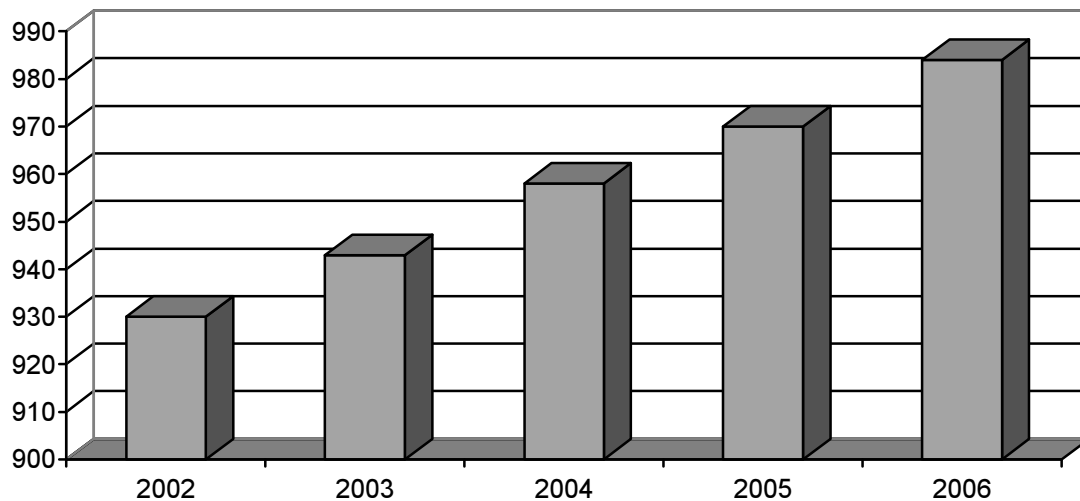
Z tohoto důvodu jde naprostá většina dotací města Blanska do cestovního ruchu právě přes tuto kancelář, viz graf č. 6. Dle šetření Turistického Barometru Jižní Moravy na rok 2004 v hlavní sezóně navštíví tuto kancelář denně v průměru 170 návštěvníků, což ji řadí na 4. místo na Jižní Moravě za TIC Skální Mlýn, Mikulov a Brno. TIC „Blanka“ patří na Jižní Moravě mezi centra s nejvyšším procentem návštěvníků ze zahraničí, viz graf č. 5, vyššího poměru zahraničních turistů dosahují pouze TIC v Brně a ve Valticích.

Graf č. 5: Podíl domácích a zahraničních návštěvníků TIC „Blanka“ v roce 2004

Zdroj: Turistický barometr Jižní Moravy 2004

Graf č. 6: Dotace města Blanska na realizaci činností informační kanceláře Blanka (v tis. Kč)

zdroj: MÚ Blansko

3.1.2 Ostatní činnost města Blanska pro rozvoj cestovního ruchu

Město Blansko se též prezentuje na výstavách cestovního ruchu. V letošním roce poprvé vystupovalo společně s městem Boskovice a pivovarem Černá Hora pod společným názvem: „Moravský Kras a okolí“. Tato prezentace město Blansko stála 120 tis. Kč. Na polovinu však

přispěly obce i podnikatelské subjekty, kterým město Blansko umožnilo za symbolický poplatek prezentaci v rámci tohoto stánku. V roce 2005 Blansko vystupovalo na veletrhu pod hlavičkou Jihomoravského kraje a vynaložilo částku 40 tis. Kč. V roce 2005 město Blansko slavilo 100 let od povýšení na město. Tého akcí, která prakticky trvala od února do konce roku 2005 a jejíž vyvrcholení se konalo od 27. 5 do 29.5.2005 v areálu blanenského zámku, byla podřízena i prezentace na výstavách Regiontouru v letech 2004 a 2005. Mimo této výstavy se město Blansko účastnilo v letech 2002 a 2003 výstav cestovního ruchu v Berlíně a Poznani, ale v dalších letech byla účast pro neefektivnost zrušena.

Městu Blansko v současné době výrazně chybějí ubytovací kapacity v nižších cenových relacích, proto město Blansko zažádalo a v roce 2005 obdrželo od Ministerstva pro místní rozvoj dotaci 60 mil. Kč na výstavbu turistické ubytovny na Sportovním ostrově. Se stavbou se začne v letošním roce.

V roce 2002 byla městem Blanskem vydána propagační brožurka: „Region Blansko-Moravský Kras“ , v dalších letech byla prováděna pouze její aktualizace a v tomto roce se připravuje její 2. vydání. První vydání materiálu stálo město Blansko 347 tis. Kč a v letošním rozpočtu je připravena na 2. vydání částka 350 tis. Kč.

3.1.3 Spolupráce města Blanska s ostatními subjekty

V roce 1999, kdy si SPRVMK nechal vypracovat strategický plán, fungovala oblast Moravského Krasu prakticky bez zásahů města Blanska. Mezi důvody, které způsobily tento stav je fakt, že ubytovací zařízení, doprava (ekovláček) a lanovka je ve vlastnictví Společnosti pro Moravský kras, viz kapitola 2.4, minoritní podíl vlastní obec Vilémovice (horní můstek). Městu Blansku patří pouze určitý majetkový podíl na lanovce. Jeskyně Punkevní s propastí Macocha, Kateřinská, Balcarka a Sloupsko-Šošůvské jeskyně jsou v majetku státu a jejich správa je svěřena Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR, konkrétně Správě jeskyní Moravského krasu Blansko. Funkce města Blanska a jeho informačních center (Blanenské informační centrum Blanka a jeho zřizovatel Kulturní středisko města Blanska) vůči činnostem v Moravském krasu se odehrávala v rovině informování návštěvníků a obyvatel Blanska, prodeji jízdného do centra Moravského krasu a rezervací vstupenek.

Město Blansko spolupracuje v rámci podpory cestovního ruchu se všemi obcemi v regionu, dále s podnikatelskými subjekty, asi nejvýznamnější je pak spolupráce s městy Boskovice, Vyškov a s pivovarem Černá Hora. Právě s městem Vyškov čerpalo Blansko grant

z Jihomoravského kraje ve výši 300 tis. Kč na provázání turistických informačních center v těchto dvou městech a na vytvoření a zprovoznění cyklotrasy, která tyto města spojuje a která prochází nejvýznamnějšími místy CHKO Moravský Kras. V příloze č. 5 je uvedena mapa této cyklotrasy.

3.2 MĚSTO BOSKOVICE

3.2.1 Charakteristika obce

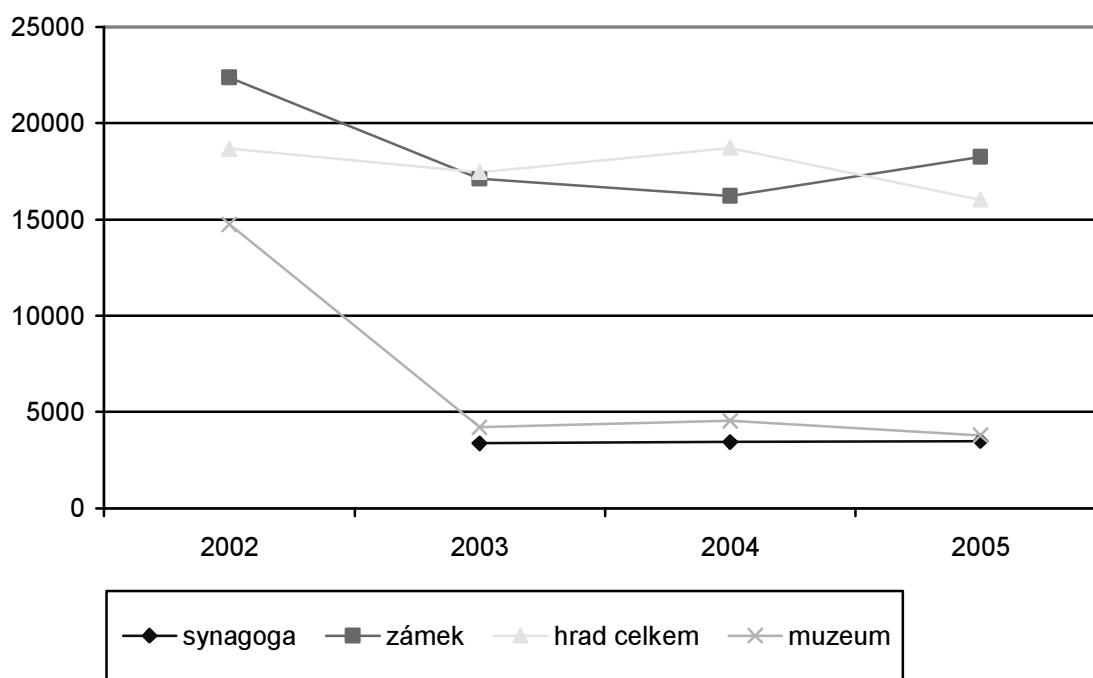
Boskovice jsou od 1. 1. 2003 obcí s rozšířenou působností III. Stupně, neboli tzv. "malým okresem". Působí ve správním obvodu s 50 tisíci obyvateli, kteří žijí v 72 obcích na 2/3 území okresu Blansko. Boskovice se pro své krásné okolí stávají centrem turistiky a odpočinku. Celé okolí města má charakter letoviska. Nejbližší okolí nabízí zajímavé možnosti pro pěší turistiku a cykloturistiku. Boskovice jsou obklopeny pěknými lesy Dražanské vrchoviny. V okolí města je řada značených turistických tras, které směřují do klidových zón Kunštátska s pískovcovou jeskyní v Rudce. Turisticky nejatraktivnějšími místy přímo ve městě jsou židovská čtvrť, hrad a zámek. Ačkoliv posledně dvě jmenované památky byly v roce 1991 navraceny původním majitelům (v současné době je vlastní firma MP Holding) a většina památkově chráněných objektů v židovské čtvrti patří soukromým subjektům, investuje boskovická radnice do jejich rekonstrukcí finanční prostředky. Přestože výtěžek ze vstupného do hradu a do zámku jde na účet soukromého subjektu tak se tyto výdaje městu z hlediska cestovního ruchu vyplácí: všechny výše uvedené památky přilákají do města každoročně více než 25 tis. turistů, viz graf č. 7.

- zámek přiláká každoročně do města zhruba 20 tis. návštěvníků,
- hrad cca 10 tis. a dalších 8 tis. se účastní doprovodných akcí na hradě.

Mezi nejvýznamnější patří:

- festival Boskovice, který pořádá pražský Unijazz
- Hradhouse - setkání příznivců elektronické hudby
- Hradní radovánky - speciální programy pro školní výlety
- židovská synagoga a městské muzeum, pod které synagoga patří navštíví cca 7 tis. návštěvníků

Graf č. 7: Návštěvnost hradu, zámku, muzea a synagogy v Boskovicích

Zdroj: muzeum města Boskovice, hrad, zámek

Návštěvnost muzea v roce 2002 je zkreslená, protože v této době nebyla samostatně vedena návštěvnost synagogy.

3.2.2 Financování

Město Boskovice čerpá finanční prostředky z Programu regenerace městských památkových zón, spravovaného Ministerstvem kultury, které každoročně přidělí městu určitý objem finančních prostředků. Část z těchto prostředků si město ponechá na opravu památek ve svém vlastnictví a část přerozděluje církvi, židovské obci, fyzickým či právnickým osobám, viz tab. č.3

Tab. č. 3: Koefficienty dofinancování oprav památek z programu MK ČR

Zdroje	vlastník		
	město	fyz. nebo práv. osoba	církev
Prostředky vlastníka nebo uživatele, případně jiné neveřejné zdroje	min. 50%	min. 40%	min. 10%
Rozpočet města	0	min. 10%	min. 20%
Prostředky z Programu	max. 50%	max. 50%	max. 70%

Zdroj: MK ČR

Například u hradu či zámku musí tedy soukromý vlastník zafinancovat ze svého rozpočtu minimálně 40% celkových nákladů na rekonstrukci, z prostředků programu obdrží až 50% a dalších minimálně 10% musí obdržet z rozpočtu města. Konkrétní výše příjmů a výdajů z tohoto programu je uvedena v tabulce č. 4, nejvíce prostředků město obdrželo v roce 2004, kdežto největší výdaje na opravy soukromým subjektům město vynaložilo v roce 2003.

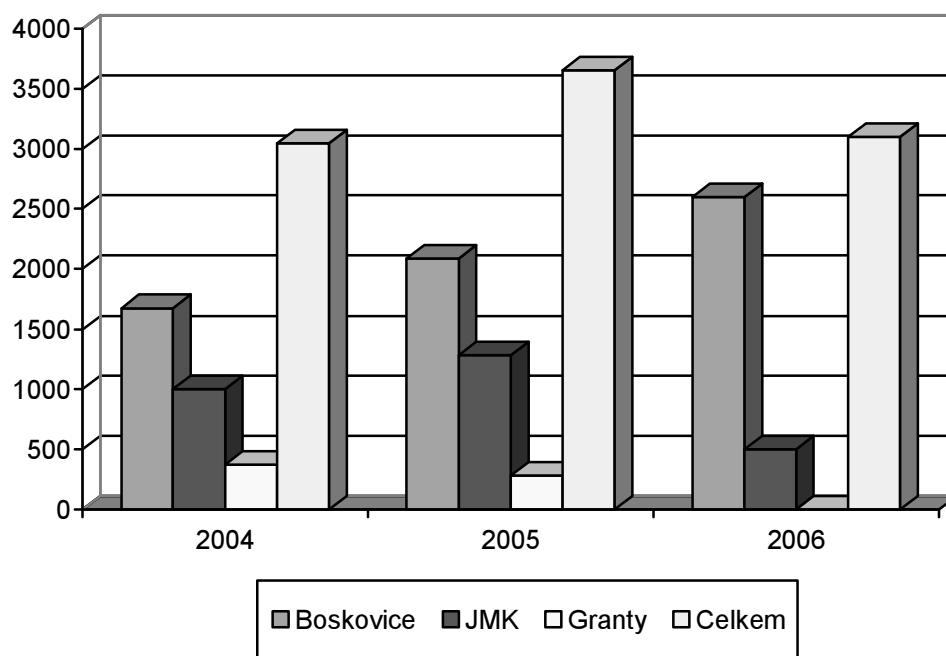
Tab. č. 4: Příjmy a výdaje na objekty v soukromém vlastnictví z programu MK

v tisících Kč	2002	2003	2004	2005	2006
příjmy z Programu MK	620	810	1210	770	1050
výdaje zámek	0	240	0	0	90
výdaje hrad	0	0	0	180	0
výdaje židovská čtvrť	136	420	502	0	90

Zdroj: MÚ Boskovice

Město Boskovice se též prezentuje na výstavách Regiontour. V roce 2005 stála tato prezentace 64 tis. Kč, z této částky byla větší část hrazena pivovarem Černá Hora. Jak bylo uvedeno kapitole 3.1.2, v letošním roce vystavovalo město Boskovice společně s městem Blansko a pivovarem Černá Hora, přičemž Boskovice se podílely částkou 123 tis. Kč

Graf č. 8: Dotace muzea Boskovic (v tisících Kč.)

Zdroj: Muzeum města Boskovic

Mezi další výdaje z rozpočtu města určené na podporu cestovního ruchu patří výdaje pro muzeum města Boskovice, které spravuje i synagogu v židovském městě, viz graf č. 8. Na

provoz tohoto muzea přispívá dále i Jihomoravský kraj, v letech 2004 a 2005 se podařilo získat různé granty například z Ministerstva kultury, nebo Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Například v roce 2004 obdrželo muzeum mimo jiné grant z Ministerstva kultury ve výši 109 tis. Kč na realizaci výstav a katalogů v rámci festivalu Boskovice 2004

3.3 RUDICE

Jako příklad menší obce, která však leží v turisticky nejznámější části regionu a jejího vlivu na turistický ruch v regionu jsem si vybral obec Rudice.

Muzeum „Větrák“

3.2.1 Charakteristika obce

Tato obec, která měla v roce 2004 859 obyvatel a rozkládá se na ploše cca 5 km², leží v těsné blízkosti Rudického propadání, které je součástí druhého nejdelšího jeskynního systému u nás. Toto propadání je vytvořeno Jedovnickým potokem, který se propadá v aktivním ponoru slepého údolí nedaleko Rudice a vyvěrá u Býčí skály v Josefově. Rudice je jednou ze zastávek mezinárodního projektu Evropské cesty železa, který vás seznámí s bohatou železářskou tradicí kraje

zdroj: www.rudice.cz

3.2.2 Financování

Největší část finančních prostředků z rozpočtu obce určených na podporu turistického ruchu, směřuje do opravy místního větrného mlýna, ve kterém je umístěno muzeum historie obce a stálá expozice speleologie, mineralogie, historie hutnictví a hornictví. Dále je zde umístěno informační centrum a prodejna suvenýrů.

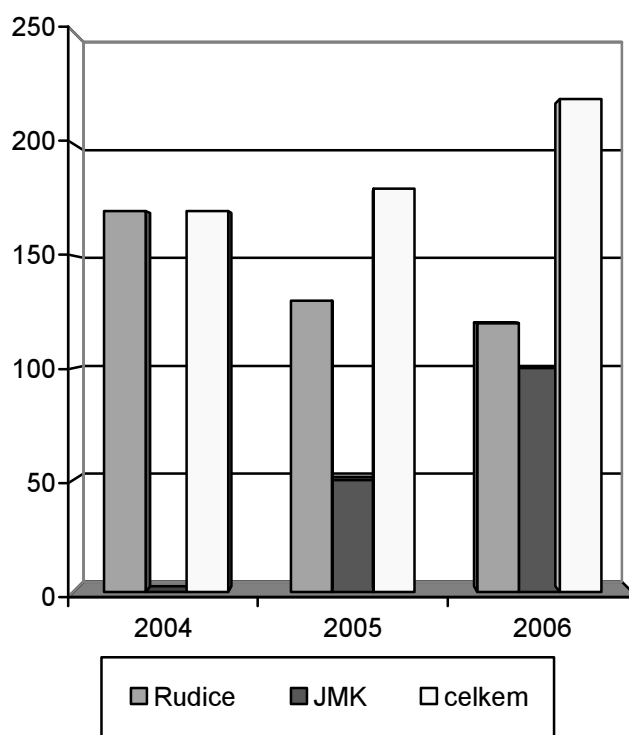
Tab. č. 5 :Návštěvnost muzea v Rudicích

rok	počet
2003	10000
2004	11100
2005	13200

Zdroj: OÚ Rudice

Z tabulky č. 5 je vidět nárůst návštěvníků muzea po jeho rekonstrukci v roce 2003, před tímto rokem bylo muzeum uzavřeno.

Graf č. 9: Dotace na opravu Muzea v Rudicích

Zdroj: OÚ Rudice

Z grafu č. 9 jsou vidět zvyšující se celkové dotace do muzea při poklesu prostředků vydávaných z obecního rozpočtu, na druhé straně dotace na rok 2006 ještě není Jihomoravským krajem schválena. Pokud nebude poskytnuta, bude celá suma, tedy 220 tisíc Kč, financována z obecního rozpočtu.

Další výdaje, i když už v podstatně menší částce, vydávala obec v letech 2004 a 2005 na prezentaci na veletrhu Regiontour v Brně. Městem Blansko byla nabídnuta možnost prezentace v rámci okresu Blansko. Na tuto prezentaci byla vyčleněna částka 5 tis. Kč, v roce

2006 bylo tento výdaj zastupitelstvem obce z důvodu nerentability zamítnut. Na Regiontour v roce 2007 je tato částka v rozpočtu opět připravena, ale tento výdaj musí být opět schválen zastupitelstvem. Příznivý vliv na turistický ruch v obci mělo zavedení IDS-JMK. Jednak se zvýšil počet turistů jako takový, ale hlavní přínos pro obec se pak týkal jejího rozpočtu. V letech 2005 a 2006 je na dotace tohoto systému vyčleněna částka cca 43 tis. Kč, kdežto v obdobích kdy obslužnost obce zajišťovaly jiné subjekty, byly tyto dotace skoro dvojnásobné.

Turistický ruch přináší na jedné straně pro obec přínosy v podobě daňových příjmů, či vytvoření pracovních míst spojených s turistikou. Na straně druhé velká část turistů obcí pouze prochází. Z těchto důvodů se obec brání přílišnému nárůstu turistů, který s sebou přináší i některá negativa, např. znečištění obce, omezení domácích obyvatel tím, že většina návštěvníků přijíždí do obce automobily, které parkují v různých částech obce.

4 ZÁVĚR

Jak jsem již uvedl v úvodu mé práce, na cestovní ruch je vázána celá řada odvětví a některé mikroregiony jsou přímo závislé na existenci rozvinutého cestovního ruchu. Proto jeho podpora nesmí vycházet pouze ze strany státních orgánů, ale musí být provázena spoluprací a hlavně spolufinancováním ze stran obcí či regionů. A snaha o podporu CR musí vycházet právě od těchto subjektů, protože právě obce samy ví kam v jejich okolí se při podpoře zaměřit a kam směřovat finanční prostředky. Snahou této bakalářské práce bylo popsat alespoň část aktivit, kterou tyto orgány pro podporu cestovního ruchu vykonávají.

Mezi velice akutní hrozby pro cestovní ruch v regionu Moravský Kras a okolí bych viděl stav komunikací. Nedostatek finančních prostředků je vidět na stavu silnice nižších kategorií. Jedná se například o komunikace Adamov – Křtiny, nebo komunikací v okolí Ochozu u Brna. Po letošní tuhé zimě se tento neutěšený stav bohužel promítá i do silnic vyšších kategorií. A právě negativní zkušenosti zvláště u zahraničních turistů s dopravou v regionu mohou vést k záporné reklamě. Na druhé straně jak bylo řečeno v kapitole o Spolku pro rozvoj venkova Moravský Kras, je vidět snaha tento stav řešit. Jako další aktuální hrozbu lze považovat špatnou dostupnost některých atraktivních míst regionu. Zavedením IDS-JMK se tento stav výrazně zlepšil, ale například dostupnost Sloupsko-Šošůvských jeskyní a tím pádem celého velice krásného Pustého žlebu, je například z Brna velice špatná. Dalším špatně dostupným místem se po skončení turistické sezóny stává paradoxně Skalní mlýn. Ačkoliv Punkevní jeskyně jsou v provozu celoročně, naprostá většina rekreačních spojů, která spojují Blansko se Skalním mlýnem ukončí provoz k 1.10. a po tomto datu lze jeskyně navštívit pouze osobní dopravou. Mezi šance pro rozvoj turistiky bych zařadil mimo jiné polohu regionu Moravský Kras v rámci Jihomoravského kraje a jeho sousedství se zeměmi EU – Rakouskem a Slovenskem. Zde je opět paradoxní že právě z těchto zemí k nám přicestoval jeden z nejmenších počtu turistů.

V regionu je dle mého názoru velice dobře nastavena spolupráce mezi jednotlivými subjekty. Ať už se jedná o spolupráci subjektů na stejné hierarchické úrovni, např. sdružení obcí ve Spolku pro rozvoj venkova Moravský Kras, spolupráce měst Blanska a Boskovic, či mezi jednotlivými úrovněmi – např. čerpání dotací toho spolku z Programu pro rozvoj venkova, nebo města Boskovice z Programu MK na obnovu městských památkových zón.

Za další dobrý příklad spolupráce mezi jednotlivými úrovněmi lze považovat činnost obce Rudice. V tomto případě bych vyzvednul nejenom snahu obce o získání dotací na podporu

CR v obci z JMK, ale především snahu o samostatné řešení problému financování těchto projektů v tom případě, že by dotace ze strany JMK nebyly poskytnuty.

Ráz regionu Moravský Kras a okolí je přímo předurčen pro pěší a cykloturistiku, tomu odpovídá i snaha, například ze strany města Blanska, o rekonstrukci a rozvoj cyklotras a jejich napojení na meziregionální, ale i mezinárodní trasy. Co se týče tras pro pěší turisty, ty jsou stejně jako na jakémkoliv jiném turisticky atraktivním místě v ČR, na velice vysoké úrovni a turisté si v regionu mohou snadno nalézt trasy od nejllehčích, až po fyzicky náročné. Mezi další pozitivní kroky patří snaha o provázání turistických informačních center, nejen v rámci regionu, ale i Jihomoravské kraje a vůbec celé ČR. Za zmínku také stojí spolupráce města Boskovice s firmou MP holding, která má ve vlastnictví boskovický hrad a zámek, při rekonstrukci těchto památek.

Z výše popsaného je dle mého názoru vidět, že snaha o podporu CR je v regionu dobrá. Ale k dokonalosti zatím ještě hodně chybí a nejsou to pouze finanční prostředky, ale například vytvoření prostoru pro větší spolupráci s podnikatelskými subjekty.

SEZNAM ZKRATEK

CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
EU	Evropská unie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IDS-JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
JMK	Jihomoravský kraj
Kč	Koruna česká
MK	Ministerstvo kultury
MÚ	Městský úřad
OÚ	Obecní úřad
PTO	Přirozený turistický region
SMK	Společnost Moravský Kras
S.R.O.	Společnost s ručením omezený
TIC	Turistické informační centrum

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Výdaje JMK na prezentaci turistických regionů.....	18
Tabulka č. 2 Příjmy SPRVMK z Programu pro rozvoj venkova	21
Tabulka č. 3 Koeficienty dofinancování oprav památek z programu MK ČR.....	28
Tabulka č. 4 Příjmy a výdaje na výše uvedené objekty z programu MK.....	28
Tabulka č. 5 Návštěvnost muzea v Rudicích.....	30

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Způsob získávání informací o Jižní Moravě (v procentech).....	9
Graf č. 2 Návštěvnost Jednotlivých zpřístupněných jeskyní v CHKO Moravský Kras.....	13
Graf č. 3 Percentuální zastoupení zahraničních turistů.....	13
Graf č. 4 Podíl domácích a zahraničních návštěvníků TIC „Skalní Mlýn“ v roce 2004.....	21
Graf č. 5 Podíl domácích a zahraničních návštěvníků TIC „Blanka“ v roce 2004.....	24
Graf č. 6 Dotace m. Blanska na realizaci činností inf. kanceláře Blanka.....	24
Graf č. 7 Návštěvnost hradu, zámku, muzea a synagogy v Boskovicích.....	26
Graf č. 8 Dotace muzea Boskovic.....	28
Graf č. 9 Dotace na opravu Muzea v Rudicích.....	30

POUŽITÁ LITERATURA

MALÁ, V. a kol.: *Základy cestovního ruchu*, 1. vydání Praha, VŠE, 2002, 100 stran, ISBN 80-245-0439-1

ENCYKLOPEDIÉ DIDEROT: *Všeobecná encyklopedie ve čtyřech svazcích, díl 2*, 1. vydání Praha, Nakladatelský dům OP, 1997, 700 stran, ISBN 80-85841-33-9

KARTOGRAFIE PRAHA: *Okolí Brna – sever, Moravský Kras, turistická mapa*, 1. vydání Praha, Kartografie Praha, 2003 ISBN 80-7011-753-2

AUDIOVI M. a S.: *Moravský Kras 2004*, CD-ROM

MĚSTO BLANSKO: *Region Blansko, Moravský Kras*, Informační brožurka

Strategie rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje, www.kr-jihomoravsky.cz

Strategický plán rozvoje mikroregionu Moravský Kras, www.spolekmoravskykras.cz

Turistický barometr Jižní Moravy, www.kr-jihomoravsky.cz

Internet:

Jihomoravský kraj: www.kr-jihomoravsky.cz

Město Blansko: www.blansko.cz

www.blanensko.cz

Město Boskovice: www.boskovice.cz

www.boskovicko.cz

Obec Rudice: www.rudice.cz

Správa jeskyní Moravského krasu: www.cavemk.cz

Spolek pro rozvoj venkova Moravský Kras: www.spolekmoravskykras.cz

S.M.K, a.s. : www.smk.cz

Ministerstvo kultury: www.mk.cz

Ministerstvo pro místní rozvoj: www.mmr.cz

Ministerstvo financí: www.mf.cz

Stezka srdcem jižní Moravy: www.srdinko.cz

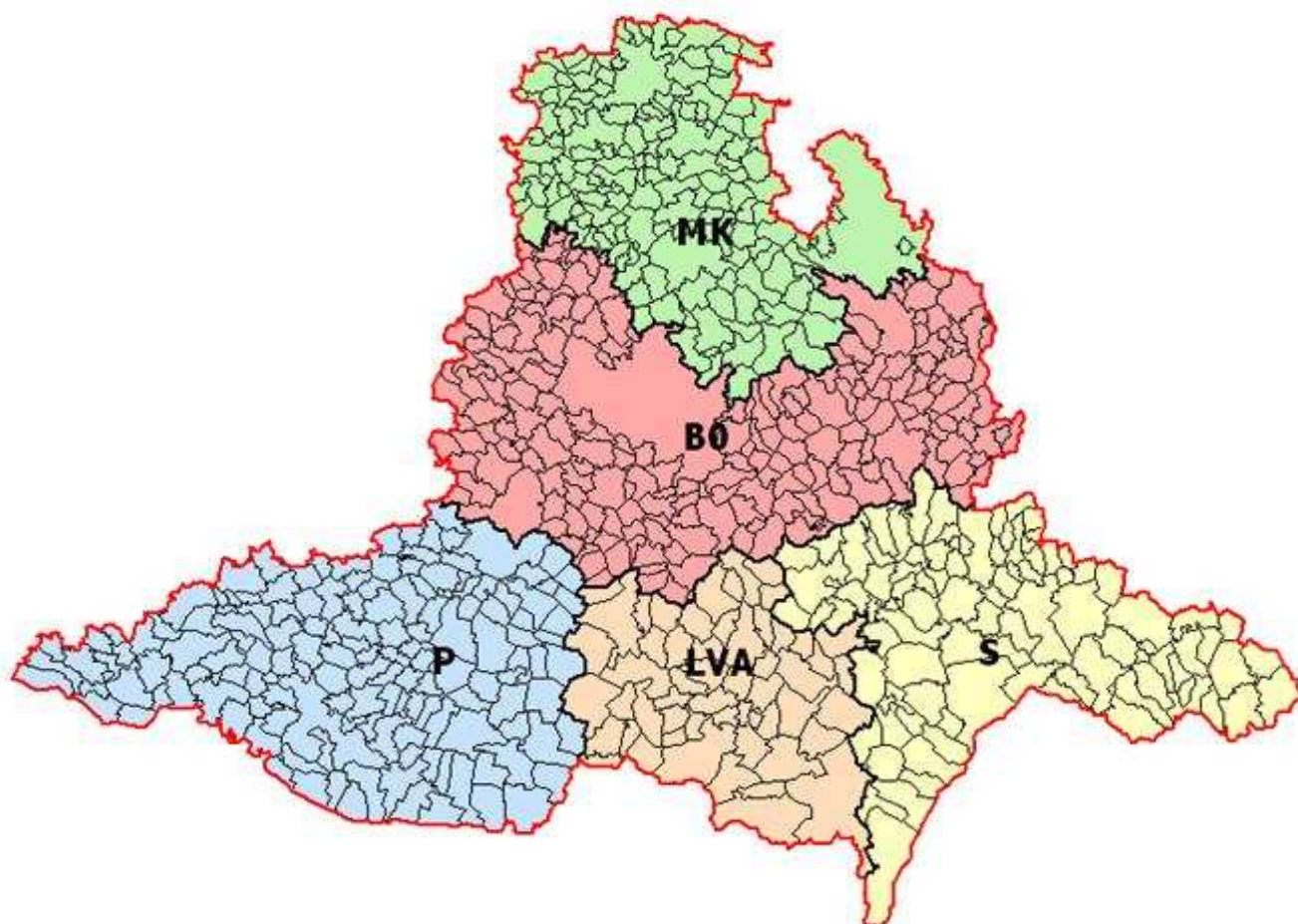
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Turistické regiony na území Jihomoravského kraje	39
Příloha č. 2	Mapa turistického regionu Moravský Kras a okolí.....	40
Příloha č. 3	Seznam obcí – členů SPRVMK.....	41
Příloha č. 4	Turistická informační centra Jižní Moravy.....	42
Příloha č. 5	Mapa cyklotrasy Blansko – Vyškov.....	43

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Turistické regiony na území Jihomoravského kraje

- Brno a okolí (BO)
- Lednicko-valtický areál a okolí (LVA)
- Moravský kras a okolí (MK)
- Slovácko (S)
- Podolí a okolí (P)

Zdroj: www.kr-jihomoravsky.cz

Příloha č. 2

Mapa regionu Moravský kras a okolí

Zdroj: www.kr-jihomoravsky.cz

Příloha č. 3

Seznam obcí – členů SPRVMK

Obec

- 1. Březina**
- 2. Bukovina**
- 3. Bukovinka**
- 4. Habrůvka**
- 5. Holštejn**
- 6. Hostěnice**
- 7. Jedovnice**
- 8. Kotvrdovice**
- 9. Krasová**
- 10. Křtiny**
- 11. Kulířov**
- 12. Kuničky**
- 13. Lipovec**
- 14. Němčice**
- 15. Ostrov**
- 16. Olomoučany**
- 17. Rájec-Jestřebí**
- 18. Rudice**
- 19. Senetářov**
- 20. Sloup**
- 21. Spešov**
- 22. Šošůvka**
- 23. Vavřinec**
- 24. Vilémovice**
- 25. Vysočany**
- 26. Žďár**

Zdroj: SPRVMK

Příloha č. 4

Turistická informační centra Jižní Moravy

PTR Brno a okolí

TIC - Brno, Dolní Kounice, Ivančice, Slavkov u Brna, Vyškov

PTR Moravský kras a okolí

TIC - Blansko, Blansko – Skalní Mlýn, Boskovice

PTR Pálava a Lednicko-valtický areál

TIC - Břeclav, Hustopeče, Lednice, Mikulov, Pasohlávky, Valtice

PTR Znojensko a Podyjí

TIC - Čížov, Jevišovice, Miroslav, Moravský Krumlov, Vranov nad Dyjí, Znojmo

PTR Slovácko

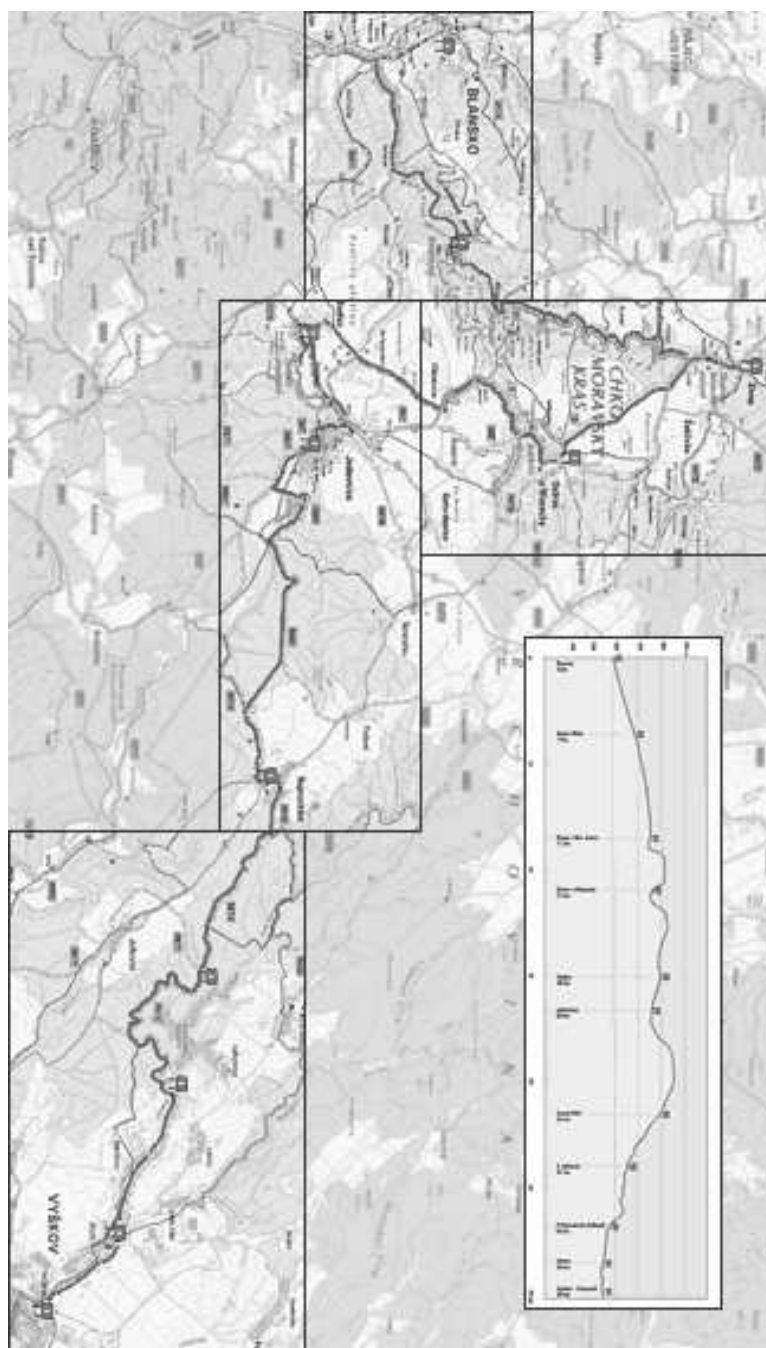
TIC - Hodonín, Kyjov, Strážnice, Veselí nad Moravou – Bílé Karpaty,

Veselí nad Moravou – Bařův kanál

Zdroj: Turistický barometr Jižní Moravy 2004

Příloha č. 5

Mapa cyklotrasy Blansko - Vyškov

Zdroj: www.srdinko.cz

